

BÁDEJ SI

zpravodaj Skautského archivu
4. číslo 4/2019

Vážení přátelé, bratři a sestry, dárci a příznivci Skautského archivu, přinášíme vám čtvrté číslo zpravodaje a s ním ohlédnutí za loňským rokem. Ten byl především ve znamení rozsáhlých **oslav sto let republiky**. Uspořádali jsme výstavu v Poštovním muzeu, kterou navštívilo téměř 5000 návštěvníků. Zároveň jsme ji přenesli do ulic Prahy a vytvořili k ní pracovní listy i venkovní hru. V časopise Skaut-Junák běžela roční tematická soutěž o výroční odznak. Podíleli jsme se na úspěšném seriálu České televize Skautská pošta.

Dále jsme uspořádali výstavu fotografií k **padesátému výročí srpnové okupace**.

A také jsme se věnovali úspěšnému projektu **Čeští skauti v USA**. Kromě výstavy vyšly námi objevené příběhy i v podobě 10 rozsáhlých medailonů na zpravodajském portále Aktualne.cz.

Toto vše by se nepovedlo bez podpory donátorů, silného zázemí Skautského institutu a pomoci mnoha dobrovolníků. Děkujeme všem!

Roman Šantora – Bobo, vedoucí archivu

PŘEDSTAVUJEME: EXPOZITURA JIHOČESKÉHO KRAJE

Odkdy vaše expozitura funguje?

Od roku 2011, kdy jsem pomáhal s přípravou expozice v Nižboře, kterou zajišťoval Skautský institut.

Shromažďujete kromě dokumentů i jiné věci?

Určitě se jim nebráníme, jen k nám zatím nenašly cestu. Veškeré naše archivní fondy tvoří dokumenty.

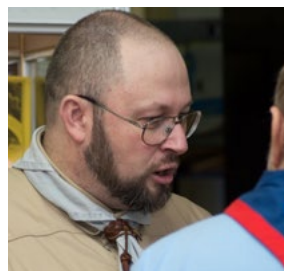
Kolik materiálů asi máte?

Není jich mnoho, asi čtyři metry. V našem kraji je situace atypičtější než jinde. U většiny expozitur tvoří největší část materiály z města krajského, kde většinou působí a z dalších větších měst. U nás si velká sídla budují svůj vlastní archiv. České Budějovice mají tým archivářů, kteří dlouhodobě shromažďují místní materiály, s tím, že jejich uložení je na stejném místě jako krajská expozitura. Tábor, Písek, ale i další střediska pečují o svou mi-

nulost také sami. Proto my se soustředíme především na novodobé dokumenty po roce 1989.

Jak je expozitura přístupná pro badatele a kde ji najdeme?

Archiv je uložen v Českých Budějovicích, v prostorách Skautského domu na Krajinské, což je suché a zabezpečené místo, vybavené regály. Archiv je možné navštívit po domluvě s Michaelem Kučerou na emailu: expozitura.jc@skautskyinstitut.cz.

Michal Kučera -
Bobr

vedoucí
jihočeské
expozitury

PŘÍRŮSTKY ZA ŘÍJEN 2018 - BŘEZEN 2019

✦ Bratr **Leo** nám věnoval množství fotografií, dokumentů, knih a časopisů jak z Československa, tak z Rakouska.

✦ **Jan Hora** z Kolína přidal další materiály z regionu.

✦ Bratr **Pluto** přidal grafiky do své již několik let deponované sbírky.

✦ **Miloš Zapletal** věnoval množství časopisů Vpřed, ABC, Pionýr a dalších, dále knihy a dokumenty.

✦ Zajímavý doklad z Úpice jsem dostali od bratra **Tuwanakhy**, a to sešit zápisů ze schůzek z roku 1938-1940 a k tomu další artefakty. Zároveň nám předal rozsáhlou sbírku negativů po bratru Vackovi, kterou přivezl od Daniela Říčana.

✦ Pozůstali po bratru **Moravcovi** předali další část dokladů z jeho činovnícké dráhy.

✦ Stejně tak nám doplnila rozsáhlou sbírku po manželovi paní **Brychová**, včetně mnoha trojrozměrných předmětů.

✦ Paní **Slámová** nám věnovala velkou pozůstalost po manželovi Václavu Slámovi, dlouho-

letém členu Klubu skautských sběratelů a filatelistovi. Kromě známek a pohlednic obsahuje sbírka mnoho knih, dokumentů, fotografií a dalších sběratelských artefaktů.

✦ Od bývalého náčelníka Kmene dospělých bratra **Kopřivy Vlka** jsme obdrželi rozsáhlou sbírku dokumentů, knih, časopisů a fotografií.

✦ Bratr **Windy** nám předal množství skautských časopisů a velmi cenných fotografií, alb a negativů.

✦ Od **Martina Izery** jsme získali cenné drobnosti, včetně skautské legitimace významného trampa Boba Hurikána.

✦ Bratr **Logan** dále rozšiřoval svou sbírku, kterou nám postupně předává.

✦ Bratr **Rys** nám předal kopie mnoha Oběžníků duchovní rady.

✦ **Bára Koppová** předala knihy a časopisy do knihovny.

✦ Bratr **Mareš** věnoval sítotiskové šablony k mnoha jeho vydávaným sběratelským artefaktům.

✦ Sestra **Pirátko** doplnila svůj fond o krásnou vlajku Švýcarských exilových skautů.

✦ Bratr **Kennedy** nám předal soubor zajímavých dokumentů, mmj. ze Slaného.

✦ Bratr **Yeti** doplnil svůj fond o další materiály.

Za další drobné přírůstky děkujeme Bobrovi, Dodýšovi, Jističovi, Windymu, Čáryfukovi a dalším.

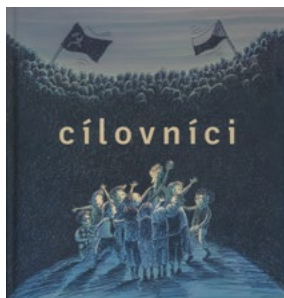
NOVÉ TITULY V KNIHOVNĚ

♣ Majetek bývalého SSM na pozadí politických intrik (Baron, 2013)

Kterak se v 90. letech rozděloval majetek po SSM, nedávná historie dotýkající se velmi také Junáka.

♣ Cílovníci (Paseka, 2018)

Eva Papoušková napsala čtivou knížku pro děti z prostředí poděbradského, (skautského) internátního gymnázia z poválečných let.

♣ Moje léta s Nikou (vlastním nákladem, 2018)

Další ze vzpomínkových knih Ivana Makáska, kde je skauting přítomen v mnoha kapitolách a jménech.

♣ Zahrady pozemských radostí (Gasset, 2019)

Pohledy z dějin výchovy v přírodě především v Českých zemích a s důrazem na Prázdninovou školu Lipnice. Náš archiv přispěl kapitolou o A. B. Svojsíkovi.

♣ Makabi včera, Makabi dnes (Magen, 2016)

Pohled do historie i současnosti židovské tělovýchovy a sportu, s kapitolou o židovském skautingu.

♣ Deník I. (Torst, 2017)

Deník režiséra Pavla Juráčka z let 1948-1956 začíná deníkovými zápisky na skautském táboře.

♣ Andrzej Malkowski Korespondencja 1911-1919

V Polsku vydaná kniha M. Popiela, přinášející i kapitolu o korespondenci zakladatele polského skautingu s A. B. Svojsikem.

♣ Skauting w krajach i latach komunizmu

Opět v Polsku vydaná kniha T. Kozika popisuje vývoj skautingu v zemích zasažených komunistickou diktaturou, tedy i v Českoslovenku.

♣ Mezi pionýrským šátkem a mopedem (Academia, 2018)

Rozsáhlá studie o dětství v letech 1948-1970 popisuje mimo jiné jak vznik pionýrské organizace a její fungování, tak i obnovu Junáka. Náš archiv do knihy poskytl související fotografie.

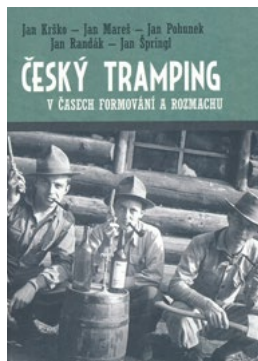

♣ Láska v exilu 1949-1950 (Ronado, 2019)

Z deníků a dopisů skautů a členů KRUHU Sylvy Šimsově a Karla Janovického.

♣ Český tramping v časech formování a rozmachu (Academia, 2019)

Asi první odborná kniha o fenoménu trampingu za první republiky. S mnoha odkazy na skauting a vzájemné potýkání.

NOVINKY SKAUTSKÉHO ARCHIVU

♣ Díky podpoře Junáka byl ústřední archiv lépe zabezpečen proti vloupání, požáru i vodě. Byla zakoupena trezorová ohnivzdorná skříň a instalováno kompletní zabezpečení archivu. Děkujeme.

♣ Do internetových projektů archivu přibyla virtuální výstava k pomoci skautů při vzniku republiky, kterou najdete na www.skautskyinstitut.cz/skautska-posta

♣ Souhrnné výsledky naší práce při pátrání po pozoruhodných příbězích českých skautů v USA najdete na www.skautskyinstitut.cz/cesti-skauti-v-usa

♣ V časopise Skaut-Junák jsme rozjeli soutěž o výroční odznak pro děti ke 30 letům obnovy skautingu. K tomuto výročí plánujeme množství aktivit, především pokračování filmu Skauti bez lilie, těšte se 2. 12. 2019. Chystáme také výstavu k 80. výročí závodu Přes tři jezy a další projekty.

♣ Spolupracujeme s OBROKem na jeho letošním běhu, který více než 2000 roverům a rangers nabízí v květnu historii skautingu jako své hlavní téma.

♣ Mnoho středisek slaví letos sto let od svého vzniku. V dubnovém čísle Skautského světa k tomuto tématu naleznete obsáhlejší článek a nápadník. Skautský archiv i jednotlivé expozitory jsou připraveni ke konzultaci, vyhledání a zapůjčení regionálních materiálů ze svých sbírek apod. Zároveň prosíme všechny slavící střediska o zaslání almanachů či drobných propagačních předmětů pro náš archiv, jeho knihovnu a muzeum. Jde o důležité doklady skautské paměti.

JAK MŮŽETE POMOCI

☞ Budeme moc rádi, když se rozhodnete podpořit uchovávání a připomínání skautské historie a další aktivity Skautského institutu drobným příspěvkem v **Klubu podporovatelů** >> skautskyinstitut.cz/podporte-nas

☞ Hledáme **dobrovolné pomocníky** pro pořádání archiválií v pražském archivu i elektronické pořádání a popisování dokumentů z domova odkudkoli, stačí počítač s internetem.

☞ Hledáme **vedoucí krajských expozitur** pro Vysočinu, Středočeský, Jihomoravský a Zlínský kraj.

KONTAKT

Ústřední skautský archiv
Čimická 780, 180 00 Praha 8
tel. 777 663 996
archiv@skautskyinstitut.cz
www.skautskyinstitut.cz/archiv
www.facebook.com/skautskyarchiv
vedoucí: Roman Šantora – Bobo

Děkujeme Klubu skautských sběratelů Junáka
za možnost vkládání tohoto zpravodaje do ZIPSS.